

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 24/2013(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 24 Απριλίου, 2013

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου **29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και των κανονισμών **21(6)**, **22(1)**, **25(3)(α)**, **26(γ)**, **34(1)(δ)** και **34(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

29.-(2) Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές.

Οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

21.-(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.-(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- i. (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·
- ii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- iii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- iv. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών·
- v. (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται:

(α) η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων.

26. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται-

(γ) οι εκπομπές που αποσκοπούν ή έχουν ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση, πρόκληση ή προτροπή αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιέχει την εκτέλεση βίαιων εγκλημάτων.

34.-(1) Σε περίπτωση μετάδοσης θεμάτων που έχουν σχέση με εγκληματικές πράξεις ή τρομοκρατικές ενέργειες απαγορεύεται:

(δ) η μετάδοση απόψεων προσώπων ή οργανώσεων που υποθάλπουν τη χρήση βίας ή εγκληματικής δραστηριότητας για την επίτευξη οποιωνδήποτε σκοπών.

(3) Τα εγκλήματα, η τρομοκρατία, η βία και άλλες βάναντες και απάνθρωπες πράξεις δεν επιτρέπεται να εξυμνούνται ή να προβάλλονται επιδοκιμαστικά.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **8.3.2013** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-7:

1. Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση **(K)**, μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, η οποία ενδέχεται να βλάψει

τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να εξασφαλιστεί με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης ή με άλλα τεχνικής φύσης μέτρα ότι οι ανήλικοι δεν είδαν ή άκουσαν την εν λόγω εκπομπή, του άρθρου **29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συγκεκριμένα κατά την διάρκεια του πιο πάνω επεισοδίου προβλήθηκε σκηνή κατά την διάρκεια της οποίας πραγματοποιείται συνάντηση της αρχηγού και δύο μελών της ρατσιστικής οργάνωσης «Δράκος», όπου μεταδόθηκαν οι εξής διάλογοι:

Αρχηγός: Βρε καλώς τα τα παιδιά. Τι έγινε; Περνούσαμε απ' έξω είδαμε φως και μπήκαμε; Μήπως να κεράσω και καφεδάκια;

Μέλος: Ειρωνεύκεσαι ή εν η ιδέα μου;

Αρχηγός: Ειρωνεύομαι ναι. Ειρωνεύομαι για να συγκρατήσω τα νεύρα μου για να μην σας πάρει και να σας σηκώσει. Έχετε καταλάβει την σοβαρότητα της οργάνωσης ή νομίζετε ότι βρίσκεστε σε παιδική κατασκήνωση;

Μέλος: Τώρα όλο αυτό επειδή δεν ήρθαμε την προηγούμενη φορά στην συνάντηση;

Αρχηγός: Μην τολμήσεις εσύ και δεν ξαναπατήσεις στην οργάνωση. Απαιτώ απόλυτη πειθαρχία και από τους δύο.

Μέλος: Καταλαβαίνω.

Αρχηγός: Είναι τυχαίο ότι εγώ έστησα την ομάδα στην Ελλάδα; Είναι τυχαίο ότι με έστειλαν στην Κύπρο να οργανώσω και εσάς; Μη διανοηθεί κανένας από εσάς και ξαναλείψει, αυτό σας λέω μόνο.

Μέλος: Εντάξει δεν θα επαναληφθεί.

Αρχηγός: Αυτό σας έλειπε να επαναληφθεί. Έχετε καταλάβει ότι εδώ πέρα επιτελούμε έργο; Έχετε καταλάβει ότι υπηρετούμε ιδεολογία. Δεν σας πίεσε κανένας να μπείτε στην οργάνωση, από δω και πέρα δεν υπάρχει γυρισμός.

Μέλος: Τι σημαίνει τούτο;

Αρχηγός: Μάλλον δεν έχετε καταλάβει την κρισιμότητα της αποστολής μας, γι' αυτό ασχολείστε με ασήμαντα πράγματα. Θα σας πω μόνο ένα πράγμα και βάλτε το καλά στο ξερό σας το κεφάλι. Είτε παραμένετε στην οργάνωση και με υπακούτε τυφλά, είτε σηκώνεστε και φεύγετε και είστε έτοιμοι να υποστείτε τις συνέπειες.

Μέλος: Σαν τι συνέπειες δηλαδή;

Αρχηγός: Πίστεψέ με εσύ με το υφάκι, τις συνέπειες δεν θέλεις να τις ξέρεις.

(...)

Αρχηγός: Υπάρχει ένα σχέδιο στα σκαριά, μεγάλο, φιλόδοξο και πάρα πολύ επικίνδυνο. Οι μέρες περνάνε γι αυτό, αυτή τη φορά πρέπει να οργανωθούμε πάρα πολύ σωστά πριν χτυπήσουμε τον επόμενο στόχο. Θα κινηθούμε με απόλυτη επιθετικότητα και όχι σαν γυναικούλες, αν χρειαστεί μπορεί να χυθεί και αίμα.

Μέλος: Εν το εκατάλαβα τούτο.

Αρχηγός: Τι δεν καταλαβαίνεις Ιάκωβε, αρχίζω να ανησυχώ για την νοημοσύνη σου.

Μέλος: Όταν λες να χυθεί αίμα;

Αρχηγός: Είναι πάρα πολύ ξεκάθαρο. Αυτή τη φορά δε θα χτυπήσουμε για εκφοβισμό παράθυρα, θα χτυπήσουμε πόδια. Έτσι να υπάρχει μια πραγματική δράση.

Μέλος: Εν ξέρω νομίζω ότι παρατραβούμε λλίον το σχοινί.

Μέλος: Εγώ συμφωνώ απόλυτα με την Αθηνά, πρέπει να τους κάνουμε να φοβηθούνε, μόνο έτσι θα αρχίσουν να τα μαζεύουνε και να μας αδειάσουν τη γωνιά.

Μέλος: Εν πολλά επικίνδυνο να κρατούμε όπλα.

Αρχηγός: Τι έγινε αγοράκι μου φοβάσαι; Αν είναι να φοβάσαι πήγαινε στη μανούλα σου και στον μπαμπάκα σου να σου δώσουν τις ευχές τους και άσε μας εμάς να κάνουμε την δουλειά. Εμείς που έχουμε πραγματικά κότσια.

Μέλος: Εν φοούμαι τίποτε τζαι κανένα.

Αρχηγός: Δεν μου λες κάτι, πιστεύεις στην ιδεολογία ότι πρέπει να καθαρίσει ο τόπος από τους αλλοδαπούς;

Μέλος: Ναι.

Αρχηγός: Τότε;

Μέλος: Το να πυροβολήσουμε εν πολλά επικίνδυνο.

Μέλος: Σου λέει μόνο να τους τραυματίσουμε.

Μέλος: Τζαι αν δεν σημαθκιασούμε σωστά; Αν σκοτώσουμε κάποιον;

Αρχηγός: Δεν θα υπάρχουν λοιπόν ένα δισεκατομμύριο Πακιστανοί, θα υπάρχουν ένα δισεκατομμύριο μείον ένας, πάρα κάτω.

Μέλος: Εγώ είμαι ενάντια στους φόνους.

Αρχηγός: Δεν γνωρίζεις ότι στον πόλεμο υπάρχουν φόνοι; Έχεις καταλάβει ότι βρισκόμαστε σε πόλεμο;

Μέλος: Καλά σου λέει ρε Ιάκωβε.

Μέλος: Άρη είσαι ο καλύτερος μου φίλος, βλέπω σε σαν τον αρφό μου, όταν όμως εμπήκαμε στην ομάδα, είπες μου ήταν να καθαρίσουμε τον τόπο που κάποιους αλλοδαπούς που δημιουργούν προβλήματα, όχι να φτάσουμε σε φόνο.

Αρχηγός: Ιάκωβε μείνε. Μείνε!

2. Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, μη κατάλληλη για ανήλικους, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, η οποία είναι μη κατάλληλη για γενική παρακολούθηση. Πριν την έναρξη του εν λόγω επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση» ενώ παράλληλα δόθηκε η οπτική ένδειξη «**K**». Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, κατά παράβαση του κανονισμού **22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, κατά την διάρκεια της οποίας χρησιμοποιήθηκε γλώσσα με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων, κατά

παράβαση του κανονισμού **25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15 και 20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση **(Κ)**, μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, που αποσκοπεί ή έχει ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση, πρόκληση ή προτροπή αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιέχει την εκτέλεση βίαιων εγκλημάτων, κατά παράβαση του κανονισμού **26(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

6. Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15 και 20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση **(Κ)**, μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, κατά την διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν απόψεις προσώπων και οργάνωσης που υποθάλλουν τη χρήση βίας ή εγκληματικής δραστηριότητας για την επίτευξη οποιωνδήποτε σκοπών, κατά παράβαση του κανονισμού **34(1)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

7. Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15 και 20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση **(Κ)**, μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, κατά την διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν εξυμνητικά και επιδοκιμαστικά βίαιες, τρομοκρατικές, εγκληματικές και απάνθρωπες πράξεις, κατά παράβαση του κανονισμού **34(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Η δικηγόρος του οργανισμού με επιστολή της ημερομ. **19.4.2013** απέστειλε τις θέσεις και τις απόψεις του οργανισμού σχετικά με την εν λόγω υπόθεση. (**Παράρτημα Α**)

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά συμπεριλαμβανομένων των γραπτών θέσεων του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του ψηφιακού δίσκου με το σχετικό πρόγραμμα κρίνουμε ότι:

Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, η οποία ενδέχεται να βλάψει τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να εξασφαλιστεί με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης ή με άλλα τεχνικής φύσης μέτρα ότι οι ανήλικοι δεν είδαν ή άκουσαν την εν λόγω εκπομπή, κατά παράβαση του άρθρου **29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, μη κατάλληλη για ανήλικους, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, η οποία είναι μη κατάλληλη για γενική παρακολούθηση. Πριν την έναρξη του εν λόγω επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση» ενώ παράλληλα δόθηκε η οπτική ένδειξη «**K**». Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου,

κατά παράβαση του κανονισμού **22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, κατά την διάρκεια της οποίας χρησιμοποιήθηκε γλώσσα με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων, κατά παράβαση του κανονισμού **25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, που αποσκοπεί ή έχει ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση, πρόκληση ή προτροπή αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιέχει την εκτέλεση βίαιων εγκλημάτων, κατά παράβαση του κανονισμού **26(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, κατά την διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν απόψεις προσώπων και οργάνωσης που υποθάλπουν τη χρήση βίας ή εγκληματικής δραστηριότητας για την επίτευξη οποιωνδήποτε σκοπών, κατά παράβαση του κανονισμού **34(1)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **31.1.2013** μεταξύ των ωρών **19:15** και **20:15**, κατά την διάρκεια της κοινωνικής σειράς «**Επτά Ουρανοί και Σύννεφα Αλήτες**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου, κατά την διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν εξυμνητικά και επιδοκιμαστικά βίαιες, τρομοκρατικές, εγκληματικές και απάνθρωπες πράξεις, κατά παράβαση του κανονισμού **34(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Σχετικά με τις απόψεις της δικηγόρου του οργανισμού όπως αυτές διατυπώνονται στην επιστολή της ημερ. **19.4.2013**, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Στον ισχυρισμό της δικηγόρου του οργανισμού που αναφέρει ότι *η εν λόγω τηλεοπτική σειρά θεωρείται γενικά πολύ αξιόλογη, προσεγμένη και ποιοτική, το περιεχόμενό της είναι κοινής αποδοχής από τους τηλεθεατές και επ' ουδενί δεν προωθεί μηνύματα ρατσιστικού περιεχομένου*, η Αρχή θεωρεί ότι η ποιότητα μιας εκπομπής όπως απαιτεί ο Νόμος δεν καθορίζεται μόνο από τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της όπως την άρτια ενδεχομένως σκηνοθεσία, την τεχνική παρουσίαση της εκπομπής και την ακριβή παραγωγή, αλλά εξίσου ή ακόμη περισσότερο από το ουσιαστικό περιεχόμενό της.

Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη από την εταιρία RAI CONSULTANTS για λογαριασμό της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου σχετικά με τα κριτήρια ποιότητας στο κυπριακό ραδιοτηλεοπτικό πεδίο, η κακή ποιότητα φαίνεται μεταξύ άλλων και από¹:

- Την προβολή σκηνών βίας και σεξουαλικού περιεχομένου
- Τη χρήση ανάρμοστης γλώσσας
- Τις φτωχές και κακές τοπικές παραγωγές.
- Τον κακό προγραμματισμό στις ώρες προβολής
- Την έλλειψη αντικειμενικότητας
- Την παραβίαση της ιδιωτικής ζωής

Είναι φανερό ότι όλα τα πιο πάνω αφορούν στο περιεχόμενο των εκπομπών και όχι στα τεχνικά χαρακτηριστικά τους. Η κοινή αντίληψη αλλά και η αντίληψη ειδικών για το πού αναφέρεται η ποιότητα, όπως έχει αποτυπωθεί στην προαναφερθείσα έρευνα συνάδει με την αντίληψη της Αρχής αλλά και το πνεύμα του Νομοθέτη, ο οποίος δεν περιορίζει την ποιότητα στον τεχνικό μόνο τομέα.

Η υψηλή ποιότητα δεν εξυπηρετείται από μια εκπομπή η οποία προβάλλει σκηνή κατά την διάρκεια της οποίας μεταδίδονται μηνύματα ρατσισμού και μίσους προς τους

¹ Έρευνα RAI CONSULTANTS για τα κριτήρια ποιότητας στο ραδιοτηλεοπτικό πεδίο (σελ. 132-133)

αλλοδαπούς. Η προβολή αυτού του είδους σκηνών, σε ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, δεν είναι κατάλληλη για παιδιά κάτω των δεκαπέντε ετών.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως το αρμόδιο ρυθμιστικό όργανο για θέματα ραδιοτηλεόρασης, έχει την ευθύνη και υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς βρίσκονται εντός του νομικού πλαισίου που ορίζει ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). Συνεπώς, η διερεύνηση οποιωνδήποτε πιθανών παραβάσεων του πιο πάνω Νόμου και των πιο πάνω Κανονισμών είναι θέμα καθήκοντος και ευθύνης προς τους τηλεθεατές και την κοινωνία.

Στον ισχυρισμό που αναφέρει ότι η εν λόγω σειρά **λαμβάνει υψηλά νούμερα τηλεθέασης και είναι ιδιαίτερα προσεκτική στη χρήση σωστής γλώσσας και στη μετάδοση ορθών μηνυμάτων στους τηλεθεατές**, η Αρχή επισημαίνει ότι τα νούμερα τηλεθέασης δεν αποτελούν ελαφρυντικό παράγοντα και ούτε εξασφαλίζουν την νομιμότητα ενός προγράμματος. Η νομοθεσία σαφώς απαγορεύει τις σκηνές που θίγουν τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων, όπως και εκπομπών που ενθαρρύνουν, προκαλούν ή προτρέπουν αντικοινωνικές συμπεριφορές.

Αποτελεί σεβασμό προς τον ανήλικο τηλεθεατή η μη προβολή οπτικοακουστικού υλικού που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα παιδιά. Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στα προγράμματα που μεταδίδουν τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα στις μέρες μας. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, προωθούν ψηφίσματα, αποφάσεις και οδηγίες που στοχεύουν στην προστασία των παιδιών. Στη Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να τα προστατεύσει από ακατάλληλα προγράμματα, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης, η οποία διαρκεί από τις 5:30 μέχρι τις 21:00 ή τις 22:00, στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης σε κάθε σπίτι επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση της, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, με τους τρόπους και τους κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο των προγραμμάτων της τηλεόρασης επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση της σχετικής νομοθεσίας από τους οργανισμούς.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό της δικηγόρου του οργανισμού ότι *ο σταθμός ισχυρίζεται ότι επ' ουδενί δεν έχει μεταδώσει σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου ικανή να βλάψει τη σωματική, πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων* η Αρχή παρατηρεί ότι μια σκηνή κατά την διάρκεια της οποίας μεταδίδονται διάλογοι και μηνύματα όπως, α) *Θα κινηθούμε με απόλυτη επιθετικότητα και όχι σαν γυναικούλες, αν χρειαστεί μπορεί να χυθεί και αίμα* β) *Είναι πάρα πολύ ξεκάθαρο. Αυτή τη φορά δε θα χτυπήσουμε για εκφοβισμό παράθυρα, θα χτυπήσουμε πόδια* γ) *πρέπει να τους κάνουμε να φοβηθούνε* δ) *πιστεύεις στην ιδεολογία ότι πρέπει να καθαρίσει ο τόπος από τους αλλοδαπούς;* ε) *Δεν γνωρίζεις ότι στον πόλεμο υπάρχουν φόντοι; Έχεις καταλάβει ότι βρισκόμαστε σε πόλεμο;* στ) *Αν σκοτώσουμε κάποιον; Δεν θα υπάρχουν λοιπόν ένα δισεκατομμύριο Πακιστανοί, θα υπάρχουν ένα δισεκατομμύριο μείον ένας, πάρα κάτω,* μεταδίδει καθαρές ρατσιστικές απόψεις και συμπεριφορές. Εξ' άλλου ρατσισμός δεν θεωρείται μόνο η άμεση εξύβριση καθετί διαφορετικού αλλά και η προβολή τυφλής υπακοής σε μια ιδεολογία που στόχο έχει την εξόντωση όπως αναφέρεται ξεκάθαρα των αλλοδαπών.

Με βάση τα πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει και τον ισχυρισμό της δικηγόρου του οργανισμού ότι το υπό διερεύνηση επεισόδιο και η σειρά στο σύνολο της προβάλλει καθαρά αντιρατσιστικά μηνύματα μέσω της αποδοκίμασίας και της κατακραυγής ρατσιστικών απόψεων και συμπεριφορών. Εν πάση περιπτώσει στην παρούσα υπόθεση διερευνάται μόνο το συγκεκριμένο επεισόδιο, το οποίο μετέδωσε όσα καταγράφονται πιο πάνω και όχι ολόκληρη η σειρά.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό της δικηγόρου που αναφέρει ότι *ο ανήλικος διαθέτει την ωριμότητα να αντιληφθεί το άμεσο μήνυμα που διαπερνά όλη τη σειρά ότι ο ενστερνισμός ανάλογων ιδεολογιών ενέχει μεγάλους και ορατούς κινδύνους και είναι απολύτως κατακριτέος από την κοινωνία,* η Αρχή επαναλαμβάνει ότι η παρούσα

υπόθεση αφορά μόνο στο εν λόγω επεισόδιο και όχι σε ολόκληρη την σειρά. Επιπλέον, η Αρχή κάνει ιδιαίτερη μνεία στους ανήλικους τηλεθεατές γιατί δεν μπορεί να παραβλέπει τις ιδιαιτερότητες των παιδιών. Αρχίζουν να βλέπουν τηλεόραση πολύ πριν κατανοήσουν πλήρως τις δυνάμεις που τη διέπουν και συνήθως βρίσκονται σε μια ηλικία που οι έννοιες του «καλού» και του «κακού» είναι ασαφώς διαχωρισμένες στη συνείδησή τους (Παπαθανασόπουλος, 1999:62).

Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που πιθανόν να παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός παγκύπριας εμβέλειας που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας δεν θα πρέπει να προβάλλει οποιασδήποτε μορφής βία.

Στον ισχυρισμό της δικηγόρου του οργανισμού που αναφέρει ότι *δεν χρησιμοποιήθηκε υβριστική γλώσσα ή ρατσιστικό λεξιλόγιο ικανό να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων*, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό σε όσα ανέφερε πιο πάνω στη σελ.12 και επαναλαμβάνει ότι εκφράσεις όπως *Αν σκοτώσουμε κάποιον; Δεν θα υπάρχουν λοιπόν ένα δισεκατομμύριο Πακιστανοί, θα υπάρχουν ένα δισεκατομμύριο μείον ένας, πάρα κάτω* και αντιλήψεις όπως στο όνομα της ιδεολογίας μπορεί να διαπράξουμε ακόμα και φόνο, κάθε άλλο παρά ανεχτή και προσεγμένη χρήση της γλώσσας υποδεικνύουν.

Στην απορία της δικηγόρου σχετικά με τον κανονισμό 26(γ) και το πώς μπορεί να θεωρηθεί ότι εξ αιτίας της επίδικης σκηνης η εν λόγω σειρά και το εν λόγω επεισόδιο αποσκοπούσε στην ενθάρρυνση, πρόκληση ή προτροπή αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιέχει την εκτέλεση βίαιων εγκλημάτων, η απάντηση βρίσκεται στους διαλόγους που παρατίθενται πιο πάνω και οι οποίοι στα αυτιά ανώριμης και εύπλαστης σκέψης, όπως είναι αυτή των ανηλίκων, μπορούν να βρουν πρόσφορο έδαφος μίμησης. Η Αρχή θεωρεί ότι η μετάδοση μηνυμάτων όπως η χρήση όπλων και οι δολοφονίες στο όνομα ενός ιδεολογικού αγώνα που σκοπό έχει το καθάρισμα του τόπου από τους ξένους δολοφονώντας τους, μπορεί κάλλιστα να ενθαρρύνει, να προκαλέσει αλλά και να προτρέψει άτομα στο να προβούν σε αντικοινωνικές και ρατσιστικές συμπεριφορές.

Επίσης στον ισχυρισμό της δικηγόρου του οργανισμού ότι αν θεωρηθεί ορθή αυτή η επιφανειακή προσέγγιση της Αρχής τότε όλες οι ταινίες/ σειρές που έχουν προβάλει κατά καιρούς τα δεινά των φυλών θα έπρεπε να θεωρηθούν ρατσιστικές, η Αρχή αναφέρει για πολλοστή φορά ότι στην εν λόγω υπόθεση εξετάζει το συγκεκριμένο επεισόδιο, της συγκεκριμένης σειράς, στην μέρα και ώρα που μεταδόθηκε με το περιεχόμενο και τα μηνύματα που μετέδωσε. Η Αρχή θεωρεί ότι ο οργανισμός μετέδωσε σκηνή ρατσιστικού περιεχομένου που ενδεχομένως να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Επιπλέον ο οργανισμός δεν διασφάλισε ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το ακριβές περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολούθησαν, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, αφού έφερε και σήμανση (Κ) . επιπρόσθετα κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος μεταδόθηκε σκηνή στην οποία χρησιμοποιήθηκε γλώσσα με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες κοινωνικών και φυλετικών ομάδων. Η εν λόγω σκηνή πιθανόν να αποσκοπεί ή να έχει ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση προτροπή ή πρόκληση αντικοινωνικής συμπεριφοράς και να υποθάλπει τη χρήση βίας ή εγκληματικής δραστηριότητας.

Τέλος στο σημείο που αναφέρει η δικηγόρος του οργανισμού ότι επιθυμεί να παραστεί ενώπιον της Αρχής κατά την εξέταση της εν λόγω υπόθεσης, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό σε σχετική απόφαση της - για την οποία ο οργανισμός ενημερώθηκε με επιστολή της Αρχής ημερομ. **17.11.2010** - με βάση την οποία, η διαδικασία εξέτασης και εκδίκασης των υποθέσεων αλλάζει και αντί για προφορική ακρόαση των υποθέσεων ενώπιόν της, η Αρχή αποφάσισε όπως οι επηρεαζόμενοι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί, εναντίον των οποίων εξετάζονται πιθανές παραβάσεις, θα τοποθετούνται επί των πιθανών παραβάσεων εναντίον τους, μόνο γραπτώς, με υπόμνημά τους προς την Αρχή.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **29(2)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και των κανονισμών **21(6)** (υποστοιχείο 2), **22(1)** (υποστοιχείο 3), **25(3)(α)** (υποστοιχείο 4), **26(γ)** (υποστοιχείο 5), **34(1)(δ)** (υποστοιχείο 6) και **34(3)** (υποστοιχείο 7) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 24/2013(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ«ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Ιουνίου, 2013

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **24 Απριλίου 2013**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και των κανονισμών **21(6)**, **22(1)**, **25(3)(α)**, **26(γ)**, **34(1)(δ)** και **34(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

29.-(2) Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές.

Οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

21.-(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.-(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- vi. (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·
- vii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- viii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- ix. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών·
- x. (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται:

(α) η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων.

26. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται-

(γ) οι εκπομπές που αποσκοπούν ή έχουν ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση, πρόκληση ή προτροπή αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιέχει την εκτέλεση βίαιων εγκλημάτων.

34.-(1) Σε περίπτωση μετάδοσης θεμάτων που έχουν σχέση με εγκληματικές πράξεις ή τρομοκρατικές ενέργειες απαγορεύεται:

(δ) η μετάδοση απόψεων προσώπων ή οργανώσεων που υποθάλπουν τη χρήση βίας ή εγκληματικής δραστηριότητας για την επίτευξη οποιωνδήποτε σκοπών.

(3) Τα εγκλήματα, η τρομοκρατία, η βία και άλλες βάναντες και απάνθρωπες πράξεις δεν επιτρέπεται να εξυμνούνται ή να προβάλλονται επιδοκιμαστικά.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **15.5.2013** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός με επιστολή της δικηγόρου του κ. Βαρτενής Κασαπιάν ημερομ. **30.5.2013** απέστειλε τις θέσεις και τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Αντίγραφο της εν λόγω επιστολής επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις απόψεις της δικηγόρου του οργανισμού όπως προβάλλονται στην προαναφερθείσα επιστολή, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Αναφορικά με το σημείο όπου η δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι η εν λόγω σειρά είναι **μια σειρά με μεγάλη απήχηση στο τηλεοπτικό κοινό, με ποιοτικό σενάριο και περιεχόμενο γενικώς αποδεκτό και κατάλληλο για τηλεθεατές κάθε ηλικίας**, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφαση της ημερομ. 24.4.2013 (σελ. 10-11), όπου τοποθετείται σχετικά και η οποία στάληκε στον οργανισμό με επιστολή της ημερομ. 15.5.2013.

Αναφορικά με το σημείο όπου η δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι **η σειρά επ' ουδενί δεν εξυμνεί εγκλήματα όπως η τρομοκρατία, η βία και/ή άλλες βάνανυες συμπεριφορές**, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφαση της ημερομ. 24.4.2013 (σελ. 12), όπου τοποθετείται σχετικά και η οποία στάληκε στον οργανισμό με επιστολή της ημερομ. 15.5.2013.

Αναφορικά με τη θέση της δικηγόρου του οργανισμού **ότι ο σταθμός ουδέποτε παρεγνώρισε την κακή επιρροή που μπορούσαν να ασκήσουν ακατάλληλες σκηνές προγραμμάτων στους ανήλικους και γνωρίζει τον καταλυτικό ρόλο της τηλεόρασης και της τήρησης της Νομοθεσίας με σκοπό την καλύτερη δυνατή προστασία των ανηλίκων**, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι η αυστηρότητα με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν, γεγονός που στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν φαίνεται να εφαρμόστηκε.

Στην θέση της δικηγόρου του οργανισμού ότι οι εν λόγω σκηνές προβλήθηκαν στο πλαίσιο της προσπάθειας του σταθμού να ευαισθητοποιήσει το κοινό αναφορικά με το κοινωνικό φαινόμενο του ρατσισμού, η Αρχή θεωρεί ότι η οποιαδήποτε προβολή υλικού εντός οικογενειακής ζώνης πρέπει να συνάδει και να προσαρμόζεται με την Νομοθεσία. Αποτελεί σεβασμό προς τον ανήλικο τηλεθεατή η μη προβολή οπτικοακουστικού υλικού που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα παιδιά. Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στα προγράμματα που μεταδίδουν τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα στις μέρες μας. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, προωθούν ψηφίσματα, αποφάσεις και οδηγίες που στοχεύουν στην προστασία των παιδιών. Στη Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να τα προστατεύσει από ακατάλληλα προγράμματα, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης, η οποία διαρκεί από τις 5:30 μέχρι τις 21:00 ή τις 22:00, στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης σε κάθε σπίτι επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση της, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, με τους τρόπους και τους κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο των προγραμμάτων της τηλεόρασης επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση της σχετικής νομοθεσίας από τους οργανισμούς.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων όπως και την απολογία του οργανισμού, αποφασίζει όπως επιβάλλει στον οργανισμό κυρώσεις:

για τις παραβάσεις που έγιναν στις **31/1/2013** ως ακολούθως :

- Για την παράβαση του **άρθρου 29(2) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(6) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιανδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 1**, στο οποίο ήδη έχει επιβληθεί κύρωση.

- Για την παράβαση του κανονισμού **22(1) (υποστοιχείο 3)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 1**, στο οποίο ήδη έχει επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του κανονισμού **25(3)(α) (υποστοιχείο 4)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **26(γ) (υποστοιχείο 5)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), διοικητικό πρόστιμο **€1.500**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **34(1)(δ) (υποστοιχείο 6)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **34(3) (υποστοιχείο 7)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 5**, στο οποίο ήδη έχει επιβληθεί κύρωση.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.K.